

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту гуманітарної
підготовки та державного
управління

Дмитро ДЗВІНЧУК
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

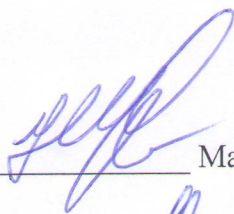
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Освітній рівень	Магістр
Галузь знань	28 - Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 - Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська

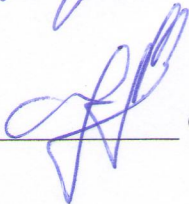
2023 р.

Розробники:

Доцент кафедри
публічного управління та адміністрування,
к. ю. н., доцент

_____ Марія КРАСІЙ

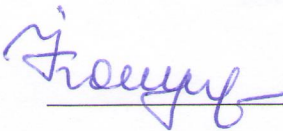
Доцент кафедри
публічного управління та адміністрування,
к. держ. н., доцент

_____ Олег СЕРНЯК

Схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

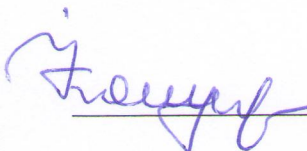
Протокол від «31» серпня 2023 року № 1.

В.о. завідувача кафедри
публічного управління та адміністрування

_____ Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

Узгоджено:

В.о. завідувача випускової кафедри
публічного управління та адміністрування

_____ Іван ЛОПУШИНСЬКИЙ

/ Гарант ОП «Публічне управління
та адміністрування»

_____ Андрій МАЗАК

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

<p>Мета і завдання дисципліни</p>	<p>Метою дисципліни є набуття здобувачами вищої освіти компетентностей щодо одержання, оновлення та поглиблення узагальнених, достовірних знань про державні інституції і право, а також виявлення глибинних зв'язків між державно-правовими та іншими суспільними явищами.</p> <p>Завдання дисципліни - сформулювати у здобувачів вищої освіти вміння аналітичного творчого мислення; загальні знання про механізм і апарат держави, органи влади в Україні; знання про інституційне забезпечення публічного управління; оволодіння юридичною термінологією та знання про право як регулятор суспільних відносин; високий рівень професійної правосвідомості та правової культури.</p>
<p>Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі</p>	<p>https://classroom.google.com/u/0/c/NTkwMjYzMTI1Nzc1?hl=ru</p>
<p>Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити</p>	<p>наявність знань щодо політичної та правової системи України</p>
<p>Постреквізити</p>	<p>Запобігання корупції Нормативно-правовий механізм публічного управління Взаємодія держави та громадянського суспільства</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>ПРН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.</p> <p>ПРН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</p> <p>ПРН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовувати системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.</p> <p>ПРН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ФК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>ФК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>ФК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності,</p>

	<i>громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними. ФК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</i>
Підсумковий контроль, форма	<i>Екзамен</i>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<i>Комунікація, критичне мислення, креативність, стресостійкість, самонавчання, відповідальність, вміння працювати у команді</i>

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним, протягом семестру, розкладом є обов'язковим. Усі види навчальних занять можуть проводитися аудиторно, дистанційно (з використанням технологій дистанційного навчання) або у змішаному форматі. Конкретні форми проведення навчальних занять обумовлюються безпековою ситуацією і визначаються рішенням адміністрації університету у вигляді відповідного наказу чи розпорядження, які доводяться до учасників освітнього процесу.

Спізнення на заняття не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи, поведуть себе дисципліновано, залишають аудиторію тільки за дозволом викладача та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях. При роботі в режимі відеоконференцій здобувачі повинні працювати із ввімкненими відеокамерами, приєднуватися до заняття з персональної пошти. Найменування акаунту здобувача повинно містити його прізвище та ім'я для повної ідентифікації його особи. Усі види навчальних робіт і завдань слід виконувати вчасно, щоб зберігати загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Пропущені практичні заняття без поважних причин, зазвичай, відпрацьовуються.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Обов'язковою умовою вивчення дисципліни є дотримання всіма учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності. При цьому жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються, зокрема неприпустимими вважаються елементи плагіату, списування під час виконання контрольних завдань (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв), фальсифікація та фабрикації в письмових роботах і виступах. Здобувачам слід виявляти самостійність у виконанні завдань, дотримуватися коректності посилань на джерела інформації.

При недотриманні академічної доброчесності при виконанні робіт, такі роботи анулюються, а студент повинен повторно виконати завдання самостійно. У випадку відхилення від дотримання принципів академічної доброчесності – реагування відбуватиметься відповідно до Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ.

3) щодо оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про підготовку магістрів в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу, введеного у дію наказом ректора від 06.03.2018 №47, із змінами, внесеними згідно із наказом ректора від 12.04.2023 № 72 та Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу.

За умови виконання всіх видів робіт та завдань, складання усного контролю відповідно до робочої програми та індивідуального навчального плану здобувача, складання тестового контролю засвоєння змістових модулів та підтвердження опанування на відповідному рівні результатів навчання (за семестр отримано не менше 35 балів за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролю здійснюються згідно Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій від 22.10.2022р. (наказ №262).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Відпрацювання пропущених занять здійснюється у відведений для цього час відповідно до графіку проведення консультацій викладачами кафедри публічного управління та адміністрування. Не виконане завдання здобувачем вищої освіти під час аудиторного практичного заняття підлягає захисту в позааудиторний час до наступного практичного заняття відповідно до графіку консультацій. За виконання такого завдання здобувачу нараховується зменшена кількість балів. Обсяги зменшення балів залежать від складності та трудомісткості завдання й доводяться викладачем до відома здобувача наперед. Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача освіти можливе при поданні здобувачем заяви щодо визнання; ідентифікації задекларованих у письмовій формі результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню за даною дисципліною: оцінювання задекларованих результатів навчання особи; прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні, згідно Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу. Результати пройденого здобувачем онлайн курсу можуть бути враховані як частина даної навчальної дисципліни, якщо вони відповідають окремим елементам змісту робочої програми та забезпечують необхідні компетентності і програмні результати навчання даної дисципліни.

б) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <http://surl.li/lxrxb>

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/departament/yakist-osviti/04-anketuvannya>. Процедура організації опитування учасників освітнього процесу регулюється Положенням про опитування учасників освітнього процесу в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету №104 від 22.05.2020 р. Ознайомитись з документом можна за покликанням <http://surl.li/eyocc>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Інституціональне та правове забезпечення публічного управління» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього		Семестр I	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна форма навчання (ДФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна форма навчання (ДФН)
Кількість кредитів ECTS	4	4	4	4
Загальний обсяг часу, год.	120	120	120	120
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	44	20	44	20
– лекційні заняття	22	10	22	10
– практичні/семінарські заняття	22	10	22	10
– лабораторні заняття				
Самостійна робота, год	76	100	76	100
Форма семестрового контролю	Екзамен	Екзамен	Екзамен	Екзамен

3.2 Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	Інституціональне забезпечення публічного управління	6	4	
ЗМ 1	Механізм і апарат держави. Органи влади в Україні	2	2	
Т 1.1	Поняття механізму держави. Поняття апарату держави та його ознаки.	1	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 27
Т 1.2	Загальна характеристика гілок влади. Державна служба. Державний службовець і посадова особа.	1	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 27
ЗМ 2	Інституційне забезпечення публічного управління	4	2	
Т 2.1	Інститут Президента України. Верховна Рада України.	2	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35
Т 2.2	Кабінет Міністрів України. Конституційний Суд України.	2	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35
М 2	Правове забезпечення публічного управління	16	6	
ЗМ 1	Право як регулятор суспільних відносин	6	2	
Т 1.1	Поняття, ознаки права та функції права	2	1	3, 4, 6, 11, 12, 15, 19, 22, 23, 26, 29, 30, 31
Т 1.2	Поняття, загальні риси і види соціальних норм. Поняття та способи правового регулювання	4	1	3, 4, 6, 11, 12, 15, 19, 22, 23, 26, 29, 30, 31
ЗМ 2	Норми права	6	2	
Т 2.1	Поняття та загальні ознаки норм права.	2	1	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
Т 2.2	Види норм права.	2	0,5	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
Т 2.3	Структура норми права. Співвідношення норми права і припису статті нормативно-правового акта.	2	0,5	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 34, 31
ЗМ 3	Правова поведінка	4	2	
Т 3.1	Поняття і види правової та правомірної поведінки. Поняття правопорушення, його ознаки. Юридичний склад правопорушення.	2	1	5, 6, 9, 13, 17, 18, 30, 31
Т 3.2	Види правопорушень. Причини правопорушень.	2	1	5, 6, 9, 13, 17, 18, 30, 31
	Усього годин	22	10	

3.3 Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	Іституціональне забезпечення публічного управління	8	4	
ЗМ 1	Механізм і апарат держави. Органи влади в Україні	4	2	
Т 1.1	Поняття механізму держави. Поняття апарату держави та його ознаки.	2	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 27
Т 1.2	Загальна характеристика гілок влади. Державна служба. Державний службовець і посадова особа.	2	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 27
ЗМ 2	Інституційне забезпечення публічного управління	4	2	
Т 2.1	Інститут Президента України. Верховна Рада України.	2	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35
Т 2.2	Кабінет Міністрів України. Конституційний Суд України.	2	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35
М 2	Правове забезпечення публічного управління	14	6	
ЗМ 1	Право як регулятор суспільних відносин	4	2	
Т 1.1	Поняття, ознаки права та функції права	2	1	3, 4, 6, 11, 12, 15, 19, 22, 23, 26, 29, 30, 31
Т 1.2	Поняття, загальні риси і види соціальних норм. Поняття та способи правового регулювання	2	1	3, 4, 6, 11, 12, 15, 19, 22, 23, 26, 29, 30, 31
ЗМ 2	Норми права	6	2	
Т 2.1	Поняття та загальні ознаки норм права.	2	1	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
Т 2.2	Види норм права.	2	0,5	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
Т 2.3	Структура норми права. Співвідношення норми права і припису статті нормативно-правового акта.	2	0,5	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
ЗМ 3	Правова поведінка	4	2	
Т 3.1	Поняття і види правової та правомірної поведінки. Поняття правопорушення, його ознаки. Юридичний склад правопорушення.	2	1	5, 6, 9, 13, 17, 18, 30, 31
Т 3.2	Види правопорушень. Причини правопорушень.	2	1	5, 6, 9, 13, 17, 18, 30, 31
	Усього годин	22	10	

3.4 Лабораторні заняття. Лабораторні заняття з дисципліни не передбачені.

3.5 Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	14	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	30
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	22	20
Виконання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом	-	20
Підготовка до екзамену	20	10
Усього годин	76	100

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	
М 1	Інституційне забезпечення публічного управління	4	6	
ЗМ 1	Механізм і апарат держави. Органи влади в Україні	2	2	
Т 1.1	Поняття механізму держави. Поняття апарату держави та його ознаки.	1	1	1, 2, 5, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 27
Т 1.2	Загальна характеристика гілок влади. Державна служба. Державний службовець і посадова особа.	1	1	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 27
ЗМ 2	Інституційне забезпечення публічного управління	2	4	
Т 2.1	Інститут Президента України. Верховна Рада України.	1	2	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35
Т 2.2	Кабінет Міністрів України. Конституційний Суд України.	1	2	1, 2, 5, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 35
М 2	Правове забезпечення публічного управління	16	24	
ЗМ 1	Нормативно-правові акти	6	10	
Т 1.1	Нормотворчість: поняття, функції, принципи. Стадії створення нормативно-правових актів.	2	4	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
Т 1.2	Поняття та ознаки нормативно-правового акта. Поняття, ознаки, види законів. Підзаконні нормативно-правові акти.	4	6	5, 6, 13, 14, 17, 18, 21, 30, 31
ЗМ 2	Юридичні колізії	6	8	
Т 2.1	Поняття юридичних колізій та їх види.	2	4	5, 6, 13, 17, 18, 30, 31
Т 2.2	Колізії в законодавстві, їх види. Способи зменшення колізійності законодавства	4	4	5, 6, 13, 17, 18, 30, 31

ЗМ 3	Юридична відповідальність	4	6	
Т 3.1	Поняття юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності.	2	2	5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 17, 18, 30, 31
Т 3.2	Види юридичної відповідальності. Мета і функції юридичної відповідальності.	2	4	5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 17, 18, 30, 31
	Усього годин	20	30	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Алексєєв В. М., Липовська Н. А. Взаємовідносини держави та суспільства : навч. посіб. Дніпро : ГРАНИ, 2019. 172 с. URL : <http://surl.li/mkeag>
2. Джура Х. Ю. Елементи механізму правового забезпечення соціальної функції держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право.* 2023. Вип. 75 (3). С. 19-24. URL : <http://surl.li/mkebb>
3. Драгомерецький М. М. Міжгалузеві інститути права: правова природа та підходи до розуміння. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція.* 2021. Вип. 53. С. 21-25. URL : <http://surl.li/mkebq>
4. Дрішлюк А. І. Правозастосування vs "вдосконалення законодавства" (деякі міркування щодо сучасної юридичної практики). *Слово Національної школи суддів України.* 2021. № 2. С. 52-62. URL : <http://surl.li/mkecc>
5. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: Ваіте, 2015. 392 с. URL: <https://www.osce.org/uk/ukraine/283756?download=true>
6. Загальна теорія права: підручник / О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2020. 568 с. URL : <http://surl.li/czwie>
7. Красій М. Звільнення від кримінальної відповідальності як основа в Кримінальному кодексі України і процедура в Кримінальному процесуальному кодексі України. *Jurnalul juridic national: teorie și practică* № 2 (18). 2016. С. 136-140. URL : <http://surl.li/goycm>
8. Красій М. О. Застосування покарання у виді позбавлення волі в санкціях за корупційні злочини вчинені шляхом зловживання службовим становищем. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України.* 2020. Вип. 1. С 185-195. URL : <http://surl.li/mkeee>
9. Красій М. О. Політика в сфері боротьби зі злочинністю: взаємозв'язок кримінально правової та кримінально-процесуальної підсистем: *монографія* / М. О. Красій. ПП Голіней О. М. Івано-Франківськ, 2020. 155 с. URL : <http://surl.li/mkely>
10. Красій М. О. Державна правова політика щодо удосконалення відповідальності за колабораційну діяльність (ч.1 та 2 ст. 111-1 КК України). *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування.* 2022. № 4. URL : https://reicst.com.ua/pmtl/issue/view/issue_4_2022
11. Красій М. О. Правова культура молоді в Україні. *Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 22-23 березня 2023 р.). м. Київ, 2023, Ч. 3, С. 212-214.
12. Красій М. О. Принцип верховенства права в Європейському Союзі. *Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні: проблеми теорії та практики: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 26 червня 2023 р.). м. Київ, 2023. С. 97-99.
13. Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести. К.: Юрінком Інтер, 2021. 584 с. URL : <http://surl.li/mkenu>

14. Ляшенко Р. Д., Киришун Ю. С. Техніка тлумачення норм права: поняття, принципи, структура. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. Вип. 3. С. 3-7. URL : <http://surl.li/mkfat>
15. Навроцька Ю. О. Тлумачення права як особлива правова форма діяльності державних органів: поняття, ознаки, види. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 33-40. URL : <http://surl.li/mkfbj>
16. Петков С. В. Систематизація та кодифікація законодавства: концептуальний вимір. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Право*. 2020. № 1. С. 6-12. URL : <http://surl.li/mkfhj>
17. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін. ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : Освіта України, 2017. 320 с. URL : <http://surl.li/nhvj>
18. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с. URL : <http://surl.li/fumjq>
19. Тацій В. Я., Данильян О. Г. Правова культура та державотворчі процеси в сучасній Україні: проблеми взаємовпливу. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2019. Вип. 38. С. 11–25. URL : <http://surl.li/mkfjw>
20. Ткаля О., Шелудько А. Загальні принципи організації та діяльності державного апарату. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 11. С. 274-279.
21. Федіна Н. В. Генеза тлумачення норм права. *Право і суспільство*. 2018. № 1. С. 46–51. URL : <http://surl.li/mkfnj>
22. Чукаєва В. О. До проблеми типології правової системи сучасної України. *Juris Europensis Scientia*. 2020. Вип. 4. С. 20–24. URL : http://www.jes.nuoua.od.ua/archive/4_2020/6.pdf

Додаткова література

23. Бондаренко Б. Д. Закономірності як предмет загальної теорії права : монографія. Київ : Дакор, 2020. 265 с.
24. Добіжа В. В., Мазур В. Г. Верховенство права і закону: європейське та українське бачення. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. 2021. Вип. 90. С.169-178.
25. Жаровська І. Демократія та верховенство права: сучасна методологія управлінсько-владної діяльності. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія : Юридичні науки*. 2021. Т. 8, № 3. С. 56-60. URL : <http://surl.li/mkhbp>
26. Качур В. О. Правові цінності як детермінанти сталого розвитку суспільства. *Право. Людина. Довкілля*. 2021. Vol. 12, № 3. С.15-23. URL : <http://surl.li/mkhhw>
27. Кубко А. Є. Законні інтереси держави: деякі теоретико-методологічні питання. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 4. С. 45-49. URL : <http://surl.li/mkhcj>
28. Погорелова З. О. Парламентаризм, народний суверенітет і законодавча влада: проблеми взаємозв'язків. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2021. Вип. 65. С. 31-37. URL : <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/239890/238290>
29. Явір В. А. Політико-правова система: структура, компоненти, функції. *Правова держава*. 2021. Вип. 32. С. 489-496. URL : <http://pravova-derzhava.org.ua/files/pravova-derjava-vipusk-32-2021.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

30. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
31. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
32. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
33. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал». URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
34. Офіційний сайт Президента України «Офіційне інтернет-представництво». URL: <https://www.president.gov.ua/>
35. Офіційний сайт Конституційного суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/index.php>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми навчання: навчальні заняття - лекції, практичні, консультації; самостійна робота - вивчення окремих питань тем здобувачами вищої освіти самостійно, підготовка до відпрацювання занять у разі пропуску; практична підготовка - підготовка до виконання самостійних робіт; контрольні заходи - тести, контрольні роботи; індивідуальна робота.

При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. використовуються такі методи навчання, а саме: МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи); МН 7 – аналітичний метод; МН 8 – синтетичний метод; МН 9 – порівняння; МН 10 - метод узагальнення; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 19 - робота під керівництвом викладача; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.7 - бесіда-діалог).

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН 02	МН 1.1, МН 2.4, МН 10, МН 18	МФО 3 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль
ПРН 08	МН 1.1, МН 2.4, МН 3.1, МН 7, МН 19	МФО 3 – іспит МФО 6 – письмовий контроль
ПРН 10	МН 1.1, МН 10, МН 18	МФО 3 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль
ПРН 11	МН 1.1, МН 7, МН 9, МН 20.2	МФО 3 – іспит МФО 4 – поточний контроль МФО 8 – тестовий контроль
ПРН 12	МН 1.1, МН 2.4, МН 3.1, МН 7, МН 8, МН 9, МН 10, МН 19	МФО 3 – іспит МФО 6 – письмовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	100
Контроль теоретичних знань (контрольна робота)	50
Контроль засвоєння практичних навиків (середній бал за практичні*4)	50
Модуль 2	100
Контроль теоретичних знань (контрольна робота)	50
Контроль засвоєння практичних навиків (середній бал за практичні*4)	50
Усього	200/2

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 - Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7 ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням. У випадку дистанційного навчання робоче місце здобувача вищої освіти повинне бути обладнане ноутбуком або персональним комп'ютером з відеокамерою та мікрофоном з підключенням до мережі Інтернет.